

20.11.2024
KSL/260/03.06.01/2024

Pirkanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi

Viite: PIRELY/6680/2023

LAUSUNTO: METSOMÄEN TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS (YVA-SELOSTUS), MÄNTTÄ-VILPPULA

Pirkanmaan ELY-keskus on varannut Keski-Suomen liitolle tilaisuuden antaa lausunnon ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus), joka koskee Metsomäen tuulivoimahanketta ja sen sähkönsiirtoa. Hankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

YVA-selostuksen hankekuvauksen mukaan YVA-menettelyn rinnalla etenee tuulivoimahankkeen osayleiskaavoitus Mänttä-Vilppulan kunnassa. Hankealue sijaitsee pääosin Mänttä-Vilppulan pohjoisosassa Pirkanmaalla ja osittain Keuruun kaupungin alueella Keski-Suomessa. Kaavoitus on käynnissä vain Mänttä-Vilppulassa. Tuulivoimapuistohankkeesta vastaa Eurowind Energy Oy.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan yhtä varsinaista toteuttamisvaihtoehtoa sekä nollavaihtoehtoa, jossa hanketta ei toteuteta. Tutkittava hankevaihtoehto VE1 käsittää enintään kahdeksan (8) tuulivoimalaa. Lisäksi tarkastellaan lievennyskeinona (VE1a) kahden voimalan rakentamatta jättämistä, jolloin voimaloita rakennettaisiin kuusi (6). Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus tulee olemaan enintään 252 metriä. Lisäksi YVA-ohjelmassa tutkitaan yhtä sähkönsiirtoreittiä, joka kulkee Mänttä-Vilppulan lisäksi Keuruun kunnan alueella.

YVA-selostuksessa on kerrottu Keski-Suomen maakuntakaavoituksen tilanne. Selostuksessa mainittujen kaavamerkintöjen ja niihin liittyvien määräysten lisäksi tulevat huomioitavaksi soveltuvin osin maakuntakaavan koko maakuntaa koskevat määräykset, erityisesti Uusiutuva energia- määräys, jota on päivitetty tuulivoiman osalta 8.12.2023 hyväksytyssä Maakuntakaavassa 2040, sekä Luonnonvarat- ja Kulttuuriympäristö - määräykset.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee mm. seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon sijoittumista. Maakuntakaavassa 2040 on osoitettu yhteensä 19 seudullisen kokoluokan tuulivoima-alueita (vähintään 10 voimalan kokonaisuudet) osa-alueen erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä tv, tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Maakuntakaava 2040 on hyväksytty 8.12.2023 maakuntavaltuuston päätöksellä, määrätty tulemaan voimaan maakuntahallituksen päätöksellä 23.2.2024 ja voimaantulosta on kuulutettu 19.3.2024. Metsomäen Keuruun puolelle tuleva osa ei sijaitse maakuntakaavan tv-merkinnän alueella. Maakuntakaavaratkaisu tulee huomioida hankkeen yhteisvaikutusten arvioinnissa.

Keski-Suomen liitto huomauttaa, että hankealueen luoteispuolella sijaitsee Keski-Suomen lainvoimaisessa maakuntakaavassa linnustonsuojelullisesti maakunnallisesti arvokas Kankamojärven (SL, nro 83) luonnonsuojelualue. Kankamojärvi on osa Riihon

maakunnallisesti arvokasta lintualueetta (MAALI-alue), joka on tärkeä mm. vesilinnuston pesimä- ja levähdysalueena. Luonnonsuojelualuetta koskevan maakuntakaavan suojelumääräyksen mukaan alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Suojelumääräys on voimassa, kunnes suojelualue varsinaisesti perustetaan.

Melumallinnuksen perusteella Metsomäen kahdeksan tuulivoimalan hankkeen yli 40 dB(A) meluvaikutukset, ja lievennetyssä kuuden voimalan vaihtoehdossa pohjoisimman, lähelle maakuntarajaa sijoittuvan voimalan 40-50 dB(A) meluvaikutukset ulottuvat Keuruun kaupungin puolelle. Keuruun puolella kuntarajaan rajoittuvalla luonnonsuojelualueella melutasot yltyvät tasolle 45-50 dB(A). Välkevaikutusten arvioinnin mukaan enimmillään yli 20 h/a välkevaikutukset ulottuvat yli maakuntarajan. Kuuden voimalan vaihtoehdossa Keuruun kaupungin alueelle ulottuvat kaavaluonnoksen mukaisen voimalan 8 yli 20 h/a välkevaikutukset.

YVA-selostuksen mukaan hankkeen maisemavaikutukset arvioidaan kokonaisuutena suuriksi, myös lieventämisvaihtoehdossa (VE1a). Keski-Suomen puolella sijaitsee maakunnallisesti arvokas maisema-alue, Riiho-Mojjaskylän kulttuurimaisema-alue, lähimmillään noin 600 metrin päässä hankealueesta luoteeseen. Kulttuurimaisema-alue sijoittuu osittain Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan mukaisen hankkeen 0-3 km ns. dominanssivyöhykkeelle, jolla voimaloiden rakentaminen muuttaa maisemaa ja lähiympäristön nykytilaa ja maisemavaikutus lähialueen viljelyaukeiden ja niihin tukeutuvaan asutukseen on suuri. Yhteisvaikutuksia mahdollisten muiden tuulivoima-alueiden kanssa ei ole mallinnettu. Riiho-Mojjaskylän kulttuurimaisema lukeutuu Keski-Suomen arvokkaimpiin maakunnallisesti arvokkaisiin kulttuurimaisema-alueisiin. Keski-Suomen liitto korostaa näiden maisemavaikutusten ja niistä myös alueen matkailuelinkeinotoiminnalle koituvien haitallisten vaikutusten huomioista hankkeen jatkovalmistelussa.

Keski-Suomen liitto toteaa, että Mänttä-Vilppulan alueelle suunnitellulla Metsomäen tuulivoima-alueella on YVA-selostuksen mukaan suuria vaikutuksia Keuruun kaupungin puolelle. Keuruun puolelle tulevien vaikutusten huomioimisen merkitys korostuu, kun hankkeen kaavoitusta tehdään ainoastaan Mänttä-Vilppulan alueella.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 valmistelun yhteydessä on tehty laajoja selvityksiä. Erityisesti tehdyt luonto- ja maisemaselvitykset, on syytä huomioida hankkeen suunnittelussa. Maakuntakaavan 2040 aineistot:
<https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/>

Lausunnon on valmistellut ympäristöasiantuntija Suvi Bayr, suvi.bayr@keskisuomi.fi, p. 040 652 3848.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.